

ki, türelemmel kell várunk az események fejlődését.

A nyugati harcétérn új felhők tornyosulnak. A franciák nem adják fel azt a reményt, hogy sikerül áttörniök a német frontot. Joffre mindinkább kiszélesíti a bázist, állandóan emeli a tüzéségi előkészítés intenzitását és reméli, hogy nagyobb angol erőket is kap. Erre alapítják reménysegeiket a franciák. A francia áttörési kísérletek technikája kétségtelenül nagyon kifejllett. A szervezést a legapróbb részletekig ki van dolgozva. Ezzel szemben hiányzik a gyalogsági támadás főlényre a gyalogsági védelemmel szemben. Ennek leküzdése nagyon nehéz feladat, bár a franciák minden áldozatra készek. Mindezek az áttörési kísérletek meg-hiusulnak abban a pillanatban, amikor a németek legalább megközelítően egyenlő erővel lépnek fel. Nyílt titok, hogy német részről történnek erre a célra csapat-eltolások.

Nyugalom a német déli hadseregfrontján

Lembergől délkeletre, a Zlota-Lipa mentén általánosságban nyugalom uralkodik, a melyet csak időnkint szakítanak meg ágyuharcok. A ki a Zlota-Lipa menti teret ismeri, könnyen érthetőnek fogja találni, hogy az oroszok itt, a folyó keleti partján már régóta erős védelmi vonalat építettek, hogy ennek a védelme alatt ismét helyreállíthassák megvert hadseregeiket. Brzezanytól északra elterülő dombos vidék, megfelelő erődítések mellett, — a melyeknek építésében az oroszok mesterek, — csak nehezen meghódítható terület. Brzezanytól lefelé, a lapályos plateau-szerű alakulatokra jobb áttekintés nyílik, — a védelem munkáját itt a részben elmosarasodott, tavaktól megszakított folyólapályok jelentékenyen támogatták. Az utóbbi időben a német déli hadsereg frontján nem történtek nagyobb események.

Dankl, csapataink olasz offenzívájáról

A „Pester Lloyd“-nak jelentik a sajtóhadiszállásról: Dankl tábornok fogadta a sajtóhadiszállás kiküldötteinek egy részét. A tábornok rövid beszédet mondott, a melyben hangsúlyozta, hogy el fog következni a pillanat, amely teljessé teszi csapataink ama forró kívánságát, hogy végre támadásba menjenek át.

A város ügyei

Közgyűlés a városnál

Makó város képviselőtestülete Galambos Ignác dr. polgármester elnöke alatt ma tartotta július havi rendes közgyűlését, amelyet az elnök délelőtt 9 óra-
kor nyitott meg.

Napirend előtt Vig Imre kérte, hogy a piacra kerülő élelmiszerek árának megsabása s ezzel kapcsolatban tett rendőri intézkedésekre vonatkozó indítványa a szeptemberi közgyűlésen tárgyal-

tassék, amihez a képviselőtestület hozzájárult.

Tarnay Ivor és társai indítványára a képviselőtestület Bakos Ferenc volt városi főjegyző özvegye részére élte fogytáig 200 korona kegydíjat szavazott meg.

Tudomásul vette a képviselőtestület az 1912. évi városi számadások felsőbb jóváhagyását és az iskolai költségvetéseket. A tanács által beterjesztett javaslatok szerint állapította meg a képviselőtestület az 1915—16. tanévre A díjnokok jogviszonyára vonatkozó szabályrendeletet a törvényhatóság által változtatások szerint módosította, kimondván, hogy női díjnokok is alkalmazhatók és hogy fegyelmi ügyekben hozott határozatok ellen a díjnokok fokozatos felelősséggel élhetnek. A díjnokok kinevezési joga a polgármesteré.

A tanács előterjesztése folytán elhatározta a képviselőtestület, hogy a városi faiskolakertet a marosi vígadó mellett levő földterületre fogja fokozatosan áthelyezni, kimondván, hogy a régi faiskolakertet eladni nem akarja.

Horváth Illés polgári leányiskolai igazgató tanító lakáspénzét a közigazgatási bizottság 910 koronában állapította meg. E megállapítás ellen a képviselőtestület felelősséggel élt.

A múlt havi közgyűlés utasítása folytán a polgármester felhívta Kemény Béla vendéglőst, aki a városi kórházban elhelyezett katonákat élelmezi, hogy a vállalati összegből engedjen át valamennyit arra célra, hogy abból a város által tett beruházások és felszerelések pótlására alap legyen létesíthető.

A vállalkozó ebbe nem volt hajlandó beleegyezni, kijelentette azonban, hogy amennyiben a város neki a kórházi felszereléseket leltár mellett átadja, ő azokat a vállalat letelése után megfelelő állapotban fogja visszaadni.

Ezt az ajánlatot a képviselőtestület nem fogadta el, hanem kimondotta, hogy a szerződést Kemény Bélával felbontja.

Elrendelte határozatának felelősségre való tekintet nélkül leendő végrehajtását, utasítván a tanácsot, hogy a vállalatba adást kísérelje meg s amennyiben ez sikerre nem vezetne, vegye a katonák ellátását házi kezelésbe.

A rendőrkapitány előterjesztése folytán az őszerekek árusító helyül a püspöki kert és az előtte elvonuló törvényhatósági út közötti szakaszt jelölte ki a képviselőtestület.

A magyar városok kongresszusa felterjesztést óhajt intézni a miniszterelnökséghez a gabona maximális árának leszállítása iránt és kérte Makó városát, hogy ehhez járuljon hozzá.

A képviselőtestület a felterjesztéshez a hozzájárulást azzal az indoklással, hogy mezőgazdasággal foglalkozó város s mint ilyen a gabona maximális árát leszállítani nem akarja, — megtagadta és utasította a polgármestert, hogy erről a kongresszus elnökségét értesítse.

Mandl Zsigmond ajánlatot tett, hogy a városi faiskolakert mellett levő 263 négyszögöl földet, a mely a város tulajdona, négyszögölét 10 koronájával megveszi. Az ajánlatot elutasították.

Erdeki József, a marosparti vígadó bérlője ez évi bérösszeg elengedését kérte.

A képviselőtestület az esetre feljesíti a kérelmet, ha Erdeki a hátralevő időre a bérléttől eláll és ebbeli szándékát 8 nap alatt a polgármesternél bejelenti.

Szűcs József a város téglagyárában levő téglák leszállítását indítványozta: az indítványt levetették a napirendről.

Ezután Eckhardt Vilmos indítványai következtek. Egyik indítványa határozatba ment, miszerint a képviselőtestület felkéri az alispánt, hogy addig ne állapítson meg maximális árakat, míg a szomszédos törvényhatóságokkal ezirányban egyöntetű megállapodásra nem jön, úgy tudnillik, hogy azokkal egyetértőleg gondoskodják az ármaximálásokról. A határozatot a képviselőtestület küldöttsége a polgármesterrel az élen, — közölte az alispánnal.

Eckhardt Vilmos egy másik indítványával azt célozta, hogy a polgármester az elmúlt hónapról tegyen a képviselőtestülethez havi jelentést. A képviselők egy része, köztük Gerő Géza dr. nem helyeselte az indítványt, mert e szerint az egyes tárgyakat újra tárgyalná a képviselő, ami „közigazgatási kérdés” lenne, ok nélküli ismétlés, míg végre Tarnay Ivor módosított indítványa lett elfogadva, olyformán, hogy a havi jelentést a polgármester a közgyűlés meghívóival szétküldi a képviselőknek, a tárgysorozatban azonban a havi jelentés nem fog szerepelni és így nem disputálhatnak felette.

Harmadik indítványa Eckhardt Vilmosnak arról szólt, hogy a város hozasson hadifoglyokat a nagyobb közmunkák elvégzésére és rezerva munkásoknak az őszi munkálatokra.

A képviselőtestület e tárgyban véglegesen nem határozott, hanem a módosított megállapítására az indítványozó elnöke alatt egy bizottságot küldött ki, amelynek tagjai Nagy Imre István, Veres Sándor, Szűcs József, Teltsch Adolf, Horváth Péter és Márton Imre.

A közgyűlés ezek után délben véget ért.

A nyugdíj-szabályrendelet

A miniszter jóváhagyta Makó város nyugdíjszabályrendeletét

A között a sok szabályrendelet között, mellyel Makóvárosa rendelkezik, ma a város egy nagyon fontos és humanus szabályrendelettel lett gazdagabb. A miniszter ugyanis ma küldötte le Csanád vármegye alispáni hivatalához Makóváros tiszti nyugdíjszabályrendeletét.

A nyugdíjszabályrendelet tervezet valószínűleg a háboru miatt igen soká hevert a miniszteriumban. A város képviselőtestülete még az 1913. év július havában elfogadta azt, a vármegye törvényhatósági bizottsága pedig az 1913. évi október 14-én tartott közgyűlésében bírálta el és küldötte fel jóváhagyás végett a belügyi kormányhoz.

A nyugdíjszabályrendelet ellen igen természetesen több oldalról, különösen Rákósy Gyula rendőrkapitány adott be több felebbeszét a vármegye törvényhatósági bizottsága által elbírált szabályrendelet ellen.

A miniszter a leghumanosabb irányzatot követte, mikor a nyugdíjszabályrendeletet jóváhagyta. Első pontja, mely a leghumanosabb intézkedésnek képezi bizonyítékát az, hogy a miniszter akként intézkedett, hogy a nyugdíjszabályzat az 1914. évi január hó elsejével lép életbe.

Másik hasonló fontos intézkedése a nyugdíjszabályzatnak az, hogy úgy mint más nyugdíjszabályzatoknál, a miniszter itt is akként intézkedett, hogy azok a 40 éves életkorú tisztviselők, kik a nyugdíjszabályrendelet alkotásakor legalább 5 évet megelőzőleg a város szolgálatában állottak, a nyugdíj kötelékébe felveendők.

A nyugdíjszabályrendelet záradékában intézkedett a miniszter arról is, hogy a városi jegyzők nyugdíj igénye a viszonyosság elve alapján rendeztessék.

Ezek azok a főbb szempontok, melyekről a városi nyugdíj szabályrendelet jóváhagyásakor megemlékezni kellett. És ugyancsak itt említjük meg végül hogy ezen a város képviselőtestületének nem lesz vitásos valója egyik-másik tisztviselő kegydíjának megállapítása tekintetében, mert ezek tekintetében a városnak itt méltott legújabb szabályrendelet megfelelően intézkedik.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Jul. 13. Kedd. Róm. kath. és Protest. Anaklét. Görög-
orosz jun. 30. 12 apostol. Nap
kel 4 óra 15 percekor, nyugszik 7
óra 55 percekor.

Időjárás. Helyenkint zivataros
esők és egyelőre lényegtelen hő-
változás várható. Sürgönyprognó-
zis: Elvéve csapadék, zivatarok,
meleg. Déli hőmérséklet 26-8
Celsius.

— A moratórium meghosszabbításáért. Aradról jelentik: Az aradi kereskedelmi és iparkamara ma gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy feliratot intéznek a kormányhoz, amelyben a moratórium meghosszabbítását kérik. Továbbá arra kérik a kormányt, hogy a földbirtokososztály kevesebb előnyt élvezzen a moratóriumból, mint a kereskedőosztály, mert a földbirtokososztály viszonyai rendezettebbek. Végül arra kérik a kormányt, hogy olyan adósok, akik nincsenek nexusban a háborúval, a moratórium ne vonatkozzék.

— A magyar föld termése. Az Isten áldásának számokban való megbecsülését ma kapja az ország a földművelésügyi miniszteriumtól. Ezek a számok hatalmas és gyönyörű számok, tetézik reményse-
günket, amelyet a magyar földbe vetettünk és felbízattunk, megnyugtattunk és megerősítettek bennünket. A földművelésügyi miniszterium első számszerű becslése szerint Magyarország földjén

(Horvátországot és Szlavóniát ide nem értve) 45,970.000 métermázsa buza, 12,900.000 métermázsa rozs, 12,460.000 métermázsa árpa és 12,460.000 métermázsa zab lesz az idén. A tavalyi terméshez hasonlítva az idei termést, a különbség holdankint így oszlik meg: Buza holdankint átlag 7.82 mm. (5.8), rozs holdankint átlag 6.97 mm. (5.81), árpa holdankint átlag 6.63 mm. (7.47), zab holdankint átlag 6.63 mm. (6.86). A múlt évben a buzatermés Magyarországnak 28,641.091 métermázsa volt. Az idén szinte kétszerannyi. Mennyi munka hozta ezt az istenáldást elő a háború évében, hány asszony, leány, gyermek és aggasztán verejtékezett a magyar mezőkön... Az aratás eredménye még talán javítani is fogja előreláthatólag a miniszterium feltételes becslését, a kedvező időjárást tekintve a magyar gazdakörök az idén közel ötvenmillió métermázsa buzára számítanak.

— Az alispán fia megsebesült. Hervay István alispánnak hasonló nevű fia, ki mint tűzér vett részt a galiciai harcokban, megsebesült és a tarnowi kórházban fekszik.

— Bátor életmentő. Fenyvesi János 33 éves kereskedősegéd és Sziber Lajos 28 éves kereskedősegéd a délutáni órákban távuszát végeztek a Marosban, azonban uszás közben kifáradva a víz sodrába kerültek s nem bírtak a partra kiuszni, hanem összekapaszkodtak és Sziber Lajos többször a víz alá merült és fuldokolni kezdett. Ezt látva a paron álló Varga Gyula 15 éves gimnáziumi tanuló, a ki kabátját ledobva a vízbe vetette magát és saját élete kockázatásával mindkét fuldoklót a vízből szerencsésen kimentette.

— A vízbe fult fiú hullája. Megemlékeztünk Rakoncai Jánosról, ki tegnapi délután 3 órakor a ludvári erdő mellett, a fulladás helyéről mintegy 300 méternyire kifogták s a szülőknél eltemetés végett átadták.

— Gazdátlan kacsák. A városházánál két kacsát őriznek gazdátlanul. Ezeket igazolt tulajdonosa a rendőrségnél a hivatalos órák alatt átveheti.

— Makó város rendőrségénél egy szőrtarisznyát egy pénztárcával és több aprósággal őriznek. Tulajdonosa a hivatalos órák alatt átveheti.

Életunt aggastyán

Makói öreg ember öngyilkossága

Egy makói öreg embernek, kit súlyos kór is emésztett, terhes volt az élet és annak terheitől megszabadulandó, ma délelőtt, mikor fia távol volt, egy önfeléd pillanatban felakasztotta magát. Mire környezete észrevette, az öreg ember már halott volt.

Magáról az öngyilkosságról az alábbi tudósítást közöljük:

Kovács József 84 éves Bemutcai gazdálkodó több mint 10 év óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, mit ő maga is jól tudott. Betegsége és az agg korrall járó terhek miatt az öreg ember teljesen életunt volt és többször

kifejezést adott annak, hogy öngyilkos lesz.

Környezete soha sem hitte el az öreg embernek, hogy borzalmas szándékát beváltsa. Kovács József az elmúlt éjjelt fájdalmi miatt álmatlanul töltötte és ez az éj volt az, mikor rémes szándéka a megvalósításig érett lelkében.

Fia, kinél lakott, korán reggel eltávozott hazulról. Az öreg két kis unokájával maradt odahaza. Ezek kint voltak a kertben. Az öreg ember ezt az alkalmat használta fel szándékának megvalósítására s a szíben felakasztotta magát. Unokái vágták le a kötélről.

Mint hogy az öngyilkosság iránt semmi kétség sem merült fel, a rendőrség megadta a temetési engedélyt.

Elementekaszinészek

Három hónapos szezon után

A mai nappal három havi színi szezon után ismét bezártak Makón a Hollósy Kornélia színház kapui. Ugyiszlóván észre sem vettük, hogy Nádasy József kitűnően szervezett színtársulata három hónap alatt terjesztette, fejlesztette nálunk a kultúrát. Mert hiszen azt senki sem vonja ma már kétségbe, hogy a színháznak meg van az ő nevelő hatása.

Mikor a színészek eltávozásáról irunk, lehetetlenségnek tartjuk, hogy egy körülményről meg ne emlékezzünk. Nádasy József színiigazgató ez évben tizedszer működött és mondhatjuk, hogy mindenkor a legkényesebb műgényeket is kielégítő társulatával Makón.

A kulturális fejlődést még nem szokás Magyarországon jubilálni, mert fájdalom, nálunk ennek nem tulajdonítanak még olyan fontosságot sem, mint egy-egy névnapnak, mert ha nálunk a kulturális munkások térbeli időben kifejtett munkásságát honorálnák, akkor Nádasyék 10 éves munkásságát ha mással nem is, az elismerés szavával kellett volna honorálni Makó város közönségének.

Elmúlt Nádasyék kulturális munkája minden elismerés nélkül, nem teszünk miatta senkinek szemrehányást, mert jól esik minden kultúrember lelkének az a tudat, hogy a színjátszás által elszórt magvak a nevelő és lelket művelő hatásoknak termik meg gyümölcseit.

Arról a színpártolásra azonban, mely Makón a háborús időben is, de főleg a multban tapasztalható volt, a legilletékesebb faktor: az országos színészegyesület központi választmánya emlékezett még legszebb formában legutóbb tartott közgyűlésében.

Ez a központi választmány összehasonlítást tett az ország több városának és Makó városának színpártolásáról és elismerte, hogy nincs több hasonló város az országban, hol a színészet olyan igazi otthonra találna, mint Makón. Ugyancsak ez a központi választmány úgy adott kifejezést elismerésének, hogy köszönetet mondott Hervay István alispánnak, kinek óriási része van Makó város színi életének megteremtésében. Köszönetet mondott Ga-

lambos Ignác dr. polgármesternek, mint a város első tisztviselőjének a színügy-gyámolítás terén tanúsított érdemeiért. Különös elismeréssel adózott az országos színészegyesület központi választmánya Madzsar Gusztáv főgimnáziumi igazgatónak azért az ügybuzgalmáért, mellyel tíz év óta városunkban a színészetet támogatta.

Mikor ezekről a nap szerény krónikásai ekként megemlékezünk, ugyanakkor nem mulasztjuk el, hogy egy pár szót ne szóljunk a színtársulat itt eltöltött három havi működéséről. A színre került darabok a legjobb előadásban kerültek színre. A színtársulat tagjai mindenkor a legjobb tehetségüket igyekeztek érvényesíteni. A közönségnek, mint tíz év alatt soha, úgy most sem volt panasa. Kezdetben a háború okozta bajok miatt gyérebb volt a színház látogatottsága, de később ez is színműláthatólag fokozódott. Mintegy megérezte a közönség, hogy az emberi lélek még a háborúban is megköveteli a maga táplálékát.

Nádasy színtársulata most augusztus hó 20-ig szünetet tart. Ezalatt a semmiféle áldozattól vissza nem riadó direktor újból szervezi társulatát. Új tagokat szerződtet. Repertoírját újdonságokkal bővíti ki és augusztus hó 20-án új szezonot nyit nálunk Makón.

Ezt nálunk mindenki a legnagyobb örömmel veszi, mert akkor közönségünk is inkább rá fog már érni a színházat látogatni. Anyagi ereje is nagyobb, kedve is nagyobb lesz, mert hisz a hirtelen elért sikereink addig bizonyára csak fokozódni fognak és akkor nálunk a színészet, mely a háború komoly napjaiban sem panaszkodhatott, akkor ebben azt megillető teljes támogatásban fog részesülni.

REGÉNY.

Egy világhírű rajzpálméi.

(948)

102. fejezet.

A gyémánt-csempész.

— No jó, mondá erre Korbay. hány követ hajlandó ön még megvásárolni?

— Megvenne ön például husz darabot százötvenezer márkáért?

— Vajjon azok is ilyen szépek?

— Nem tudom — még nem láttam őket, de feltéve, hogy ilyen szépek és nagyok, megadna ön értük százötvenezeret?

— Előbb látni akarom a gyémántokat!

— Megadja tehát az árt? — Százhuszezet megadok! jelenté ki Brown.

Korbay azzal távozott el, hogy majd elhozza a közelebbi napok valamelyikén a követeket.

Az ajtóból még egyszer visszafordult:

— Még egyet akarok kérdezni, mr. Brown! Venne ön egyéb követeket is? En csak azért kérdelem, mert e pillanatban nekem nincs megbízásom más követekre, de annak az embernek a szavaiból kivettem, hogy egyéb kövei is le-

hetnek. Ugy hiszem, keleti gyöngyei is vannak.

— Meg veszem, de ezeknek már igen olcsóknak kell lenniök, jegyzé meg erre Brown.

Korbay távozott. Ismét negyvenezer márká üti a zsebemet. A pénz ördöge ujjongott benne. Ha nem is éppen egy milliót, de öt-száz hatszáz ezer forintot igen szépen összehoz. És ez egészen az övé lesz! E mellett a társadalomban tisztas állást is foglal el mint gróf Ilosvay tábornok veje!

— Szappanos! köszönöm, hogy oly jó eszmét adott! mormogta magában. Könnyű szerrel óriási vagyonhoz jutottam, képzelem, mily dühös vagy, hogy tuljártam az eszedem!

(Folyt. köv.)

Egy keveset használt

„DEERING“

kéveköts aratógép, két darab javított marokrakó aratógép, egy használt gözcséplőgép garnitúra, egy kazalozó gép olcsón eladó Glück Samunál, Makó.

„JUTA“

lisztes zsákot 150 fillérért, korpás zsákot 100 fillérért vesz darabonként a Zeidler Rudolf és Tsai gőzmalom és jéggyár részv.

Ujságárusokat

felvesz e lap kiadóhivatala.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting“ Diesel motorok

Szivőgáz
.: és benzinmotorok. :.

Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajlokomobillal, Benzines magánjárat.

Meglepető újdonság!
Nyersolajmotorok keresztfelvezetéssel.

Gallert Ignác és Társa
mórnyki Iroda
Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Baját érdeklőben kérjünk íjalmul érajánlatot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

